

ଆମ ଦେଶର ସମ୍ବଳ, ପରିବେଶ ଓ ଅଧିବାସୀଙ୍କ ଜୀବନଧାରାରେ ବିବିଧତା ଓ ନିର୍ଭରଶୀଳତା

ଆସ, ଆମ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ବଳ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା, ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟର ସମ୍ବଳକୁ ଅନ୍ୟରାଜ୍ୟମାନେ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ଜାଣିବା ।

ସମସ୍ତ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଓଡ଼ିଶାରେ ମିଳେନାହିଁ । ସ୍ୱେଚ୍ଛୁକ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରୁ ଆଣି ଆମେ ଆମର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରୁ । ସେହିପରି ଆମ ରାଜ୍ୟ ଭଳି ଆମ ଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ସବୁପ୍ରକାର ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ମିଳେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଆମ ରାଜ୍ୟରୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ନିଅନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାରେ କୋଇଲା ମିଳେ । ମାତ୍ର ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ଓ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶରେ କୋଇଲା ମିଳେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ସବୁ ରାଜ୍ୟର କଳ କାରଖାନା ଚଳାଇବାକୁ ଓଡ଼ିଶା, ବିହାର ଓ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗରୁ କୋଇଲା ନିଆଯାଇଥାଏ । ରାଜସ୍ଥାନରେ ଜଙ୍ଗଲ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେଠାରେ କାଠ ମିଳେ ନାହିଁ । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ, ଓଡ଼ିଶା ଓ ଆସାମ ଭଳି ଅଧିକ ଜଙ୍ଗଲ ଥିବା ରାଜ୍ୟ, ରାଜସ୍ଥାନକୁ କାଠ ଯୋଗାଇଥାନ୍ତି । ରାଜସ୍ଥାନ ଓ ବିହାରରେ ତମ୍ବା ମିଳେ । କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ତମ୍ବା ମିଳେନାହିଁ । ଏଣୁ ସେସବୁ ରାଜ୍ୟରୁ ତମ୍ବା ଆଣିଲେ ଓଡ଼ିଶାର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ହୁଏ । ଓଡ଼ିଶାରେ ମାର୍ବଲ ମିଳୁ ନ ଥିବାରୁ ରାଜସ୍ଥାନରୁ ଅଣାଯାଏ ।

ଓଡ଼ିଶାର ବାଲିମେଳାଠାରେ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ର ରହିଛି । ଏଥିରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ବିଦ୍ୟୁତଶକ୍ତି ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ତଥା ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ । ତାଳଚେରର ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତିକୁ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ଅନୁଗୁଳର ନାଲକୋ ଆଲୁମିନିୟମ୍ କାରଖାନାରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ଆଲୁମିନିୟମ୍ ଧାତୁକୁ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟମାନେ ନିଅନ୍ତି । ସେହି ରାଜ୍ୟର କଳକାରଖାନାରେ ଆଲୁମିନିୟମ ଜିନିଷ ତିଆରି କରନ୍ତି ।

ଏହିପରି ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ସମ୍ବଳକୁ ବ୍ୟବହାର କରି କଳକାରଖାନା ଚଳାଇଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ଜାଣିଲ ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟର କାରଖାନାପାଇଁ ଦରକାର ପଡୁଥିବା କଞ୍ଚାମାଲ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରୁ ଆସେ । ସେହିପରି ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ତିଆରି ହେଉଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ଯାଏ । ଏହାଫଳରେ ରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସୁସମ୍ପର୍କ ରହେ । ଏହି ସୁସଂପର୍କ ଆମ ଦେଶର ଏକତା ଓ ସଦ୍ଭାବ ବଢ଼ାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

- ତୁମ ରାଜ୍ୟ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ କ'ଣ କ'ଣ ଜିନିଷ ଯୋଗାଉଛି, ତଳେ ଲେଖ ।

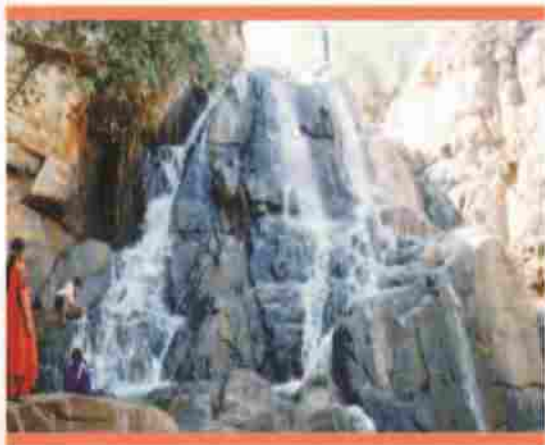

ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ- ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଋଷ ଅଧିକ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ଗହମ ଖୁବ୍ କମ୍ ଋଷ ହୁଏ । ପଞ୍ଜାବ ଓ ହରିଆଣାରେ ବହୁତ ଗହମ ଉତ୍ପାଦନ ହୁଏ । ତେଣୁ ସେଠାରୁ ବଳକା ଗହମ ଓଡ଼ିଶା ଓ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ପାଇଁ ପଠାଯାଏ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଉତ୍ପାଦିତ ହେଉଥିବା ଆଳୁ, କଦଳୀ, ଅଣ୍ଡା ଓ ମାଛ ଆମ ରାଜ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ମେଣ୍ଟାଇ ପାରେନାହିଁ । ତେଣୁ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକେ ଆଳୁ ପାଇଁ ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗ ଓ କଦଳୀ ପାଇଁ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି ।

ସେହିପରି ଓଡ଼ିଶା ମାଛ ଓ ଅଣ୍ଡା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । ଆମ ଜଳବାୟୁ ଫଳରଫଳ ପାଇଁ ବିଶେଷ ଉପଯୋଗୀ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଅଜୁର, ସେଓ ଓ କମଳା ଭଳି ଫଳ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ, ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ, କାଶ୍ମୀର ଇତ୍ୟାଦି ବାହାର ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଅଧିକାଂଶ ରାଜ୍ୟ ଋ' ପାଇଁ ଆସାମ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାନ୍ତି ।

ଭ୍ରମଣର ବହୁ ଉପାଦେୟତା ଅଛି । ସେଥିପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳକୁ ବୁଲିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେ ଅଞ୍ଚଳ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧିକ ଜାଣିପାରିବାକୁ ଲାଗିଯାଏ । ଜାନ୍ତୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ଏବଂ ହିମାଳୟ ପାଦଦେଶରେ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟରେ ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ । ସେହି ସବୁ ଦୃଶ୍ୟକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାପାଇଁ ଲୋକମାନେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ବୁଲିଯାଆନ୍ତି ଓ ଆନନ୍ଦିତ ହୁଅନ୍ତି । ଆମ ରାଜ୍ୟର ପୁରୀର ସମୁଦ୍ରକୂଳ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓ ଘାଗରା ଜଳପ୍ରପାତ, ହୀରାକୁଦ ନଦୀବନ୍ଧ, ଅତ୍ରି ଓ ଦେଉଳଝରି ଭଳି ଉଷ୍ମପ୍ରସବଣ କେନ୍ଦ୍ର ଦେଖିବାକୁ ଆମ ରାଜ୍ୟ ତଥା ବାହାର ରାଜ୍ୟର ଲୋକମାନେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଆସିଥାଆନ୍ତି ।

ସାନ ଘାଗରା ଜଳପ୍ରପାତ

ପୁରୀ ସମୁଦ୍ର କୂଳ

ତୁମେ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଦେଖୁଥିବା କେତେକ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନର ନାମ ଲେଖ । ସେଗୁଡ଼ିକ କେଉଁ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ ତାହା ତଳେ ଲେଖ ।

ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନର ନାମ

ଜିଲ୍ଲାର ନାମ

ଆମ ଦେଶର ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଶିଳ୍ପ , କଳା କାରଖାନା ଗଢା ହୋଇଥାଏ । ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ବା ରକ୍ତିରା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେଠାକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ତୁମେ ଶୁଣିଥିବ ଆମ ରାଜ୍ୟର ବହୁତ ଲୋକ କୋଲକୋତା, ସୁରଟ୍, ଗୁଜୁରାଟ, ମୁମ୍ବାଇ ଆଦି ସହରର କଳକାରଖାନାରେ କାମ କରନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ କାମ କରିବା ପାଇଁ ଆମ ରାଜ୍ୟକୁ ଆସନ୍ତି । ଏହା ଫଳରେ ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟର ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମିଳାମିଶ୍ରା ବଢିଥାଏ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବହୁତା ସୃଷ୍ଟିହୁଏ, ସ୍ନେହ, ଆଦର ଓ ସଦ୍‌ଭାବ ବଢିଥାଏ । ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ନିଜର ମତାମତ, ବିଚାରଧାରାର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନର ସୁଯୋଗ ମିଳେ । ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ପର୍ବପର୍ବାଣିରେ ମଧ୍ୟ ଯୋଗାଦାନ କରିଥାନ୍ତି । ଏହା ଫଳରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଏକତା ଓ ସଂପର୍କ ବଢେ । ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆମ ଜାତୀୟ ଏକତା ରକ୍ଷା କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

ତୁମ ପଡୋଶୀ ବା ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନକୁ ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ଓ ସେମାନେ ସେଠାରେ କ'ଣ ଦେଖିଛନ୍ତି ତାହାର ଏକ ତାଲିକା କର ।

ସ୍ଥାନର ନାମ	ଦର୍ଶନୀୟ ବିଷୟବସ୍ତୁ

ଆମର ସାମାଜିକ ଚଳଣି ଭିନ୍ନ । ବାପା, ମା ଓ ଅଭିଭାବକମାନେ ଆମକୁ ପାଲି ପୋଷି ବଡ଼ କରିଥାନ୍ତି । ଆମେ ପାଠ ପଢୁ । ପଢା ସରିଲେ ରୋଜଗାର ପାଇଁ କାମ କରୁ । ଗୁରୁଜନଙ୍କୁ ଭଜି କରୁ । ସାନଭାଇ ଭଉଣୀଙ୍କୁ ଆଦର କରୁ । ଆମ ପରିବାରର ବୟସ୍କ ଲୋକଙ୍କ ଯତ୍ନ ନେଉ । ଅତିଥିଙ୍କ ସେବା କରୁ । ବିପଦରେ ପଡିଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁ । ଏ ପ୍ରକାର ଚାଲି ଚଳଣି ଆମ ଦେଶର ସବୁ ରାଜ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

ଘରେ ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ କାମରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆମ ମନରେ କର୍ମ ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ବଢ଼ିଥାଏ ।

ତୁମେ ଘରେ ଛୁଟିଦିନରେ କି କି କାମରେ ଗୁରୁଜନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟକର, ତା'ର ଏକ ତାଲିକା କର ।

କାହାକୁ	କେଉଁ କାମରେ
ବାପା	
ମାଆ	
ଭାଇ (ବଡ଼ ଓ ସାନ)	
ଭଉଣୀ (ବଡ଼ ଓ ସାନ)	
ଜେଜେ ମା', ଜେଜେବାପା	
ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟ (ଯଦି କେହି ଥାଆନ୍ତି)	

ତୁମେ ଜାଣ, ଆମ ଦେଶର ଲୋକେ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାରେ କଥା ହୁଅନ୍ତି । ଭାଷା ଭିନ୍ନ ହେଲେ ବି ଆମଦେଶର ଲୋକମାନଙ୍କର ଭାବର ଆଦାନପ୍ରଦାନରେ ଅସୁବିଧା ହୁଏନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ଆମ ରାଷ୍ଟ୍ରଭାଷା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାଷା ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ପ୍ରାୟ ସବୁ ରାଜ୍ୟର ଲୋକେ ଭାତ ବା ରୁଟି, ଡାଲି, ଚରକାରା ଖାଇଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ଆମ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନଙ୍କ ଭାଷା, ଖାଦ୍ୟ, ପୋଷାକ, ଗଳିଚଳନ ଓ ପର୍ବପର୍ବାଣିରେ ବିଭିନ୍ନତା ସତ୍ତ୍ୱେ କେତେକ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଥାଏ । ଏସବୁ ଭାବଗତ ଏକତା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିଗରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଲୋକମାନେ ନିଜକୁ ଅନ୍ୟଠାରୁ ଅଲଗା ଭାବନ୍ତି ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ତେଣୁ ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟର ଲୋକ ଅନ୍ୟ ଏକ ରାଜ୍ୟରେ ଅତି ସୁବିଧାରେ ଚଳିପାରନ୍ତି ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସାରଣୀରେ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ଫସଲ ଲେଖ ।

ରାଜ୍ୟ	ମୁଖ୍ୟ ଫସଲ
ପଞ୍ଜାବ	
ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ	
ଆସାମ	
ଓଡ଼ିଶା	

୨. ଗୋଟିଏ ବା ଦୁଇଟି ବାକ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

(କ) ଆମ ରାଜ୍ୟ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ କି କି ସମ୍ପଦ ଯୋଗାଏ ?

(ଖ) ଆମ ରାଜ୍ୟରେ କମ୍ ଉତ୍ପାଦିତ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟର ଭରଣା କିପରି ହୁଏ ?

୩. ତୁମେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ ଦେଖିବାକୁ କେଉଁଠାକୁ ଯିବ, ତାର ଦୂରା ଦର୍ଶାଅ ।

‘କ’

ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟ
ଉଷ୍ଣପ୍ରସ୍ରବଣ
ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ର
ଆଲୁମିନିୟମ କାରଖାନା
ଜଳପ୍ରପାତ

‘ଖ’

ଅନୁଗୋଳ
ଡେକାନାଲ
ତାଳଚେର
ଜାମୁଓ କାଶ୍ମୀର
ଘାଗରା
ଅଟ୍ଟି

ତୁମ ପାଇଁ କାମ -

- ତୁମ ଜିଲ୍ଲାରେ କି କି ଶସ୍ୟ ମିଳେ, ତା'ର ଏକ ତାଲିକା କର ।
- ତୁମ ଜିଲ୍ଲାରେ କମ୍ ଉତ୍ପାଦିତ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ କେଉଁଠାରୁ ଆସୁଛି ? ସେ ସଂପର୍କରେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କର ।